

Revius' Carol

solo, choir (SATB) and Organ

Lyrics: **Jacobus Revius**
Translation: **Henrietta ten Harnsel**

Music: **Dick Sanderman**

Cover design: **Kees van Ros**
Photo cover: **St. Janskerk in Delden, the Netherlands (Photo: Dick Sanderman)**

© 2009 Proza Musica
This music sheet is printed as a demo or is bought from Proza Musica. In the latter case, the music sheet has a red coloured stamp. If this is not the case, then this music sheet is copied illegally. Visit our website www.prozamusica.nl or mail to info@prozamusica.nl for more copies.

Proza Musica
De Riethoek 86
3901 KT Veenendaal
The Netherlands
Telephone: 0318 - 787272
Website: www.prozamusica.nl
Email: info@prozamusica.nl

Order Number: 20.135.001
Proza Musica, Veenendaal, The Netherlands

ii

Tekst

De brontekst is het gedicht 'Geboorte' van Jacobus Revius.
Hieronder links de originele tekst en daarnaast de vertaling van Henrietta ten Harnsel.
Het oorspronkelijke gedicht telt 12 strofen; alleen de strofen 6 t/m 9 en 11 en 12 zijn vertaald.

English
The source text is the lyrics 'Geboorte' in Dutch from Jacobus Revius.
Below on the left the originally text and on the right the translation of Henrietta ten Harnsel.
The originally lyrics contains 12 strophes, only the strophes 6 – 9, 11 and 12 are translated.

De winter-lucht, en 'twint-gerucht O Jesu doet u kernen Op dat ghy sout, mijn herte cout In uwer liefde werven.	The air was cold, the wind was bold o Jesu, at your birth, that your love's art might warm my heart and all the chilly earth.
De naere nacht, in sware clacht Doet meerderen u pijn Dies mijn gesicht, het helle licht In eeuwecheyt sal schijnen.	The gloomy night increased your fright and plaintive miserie so that a bright shining light might ever shine on me.
Het soute nat, o weerde schat Rolt over uwe wangen Op dat mijn ooch, van tranen drooch Genade mocht erlangen.	A sweet sorrow, o Saviour dear, makes moists on my face, so that my eyes, forever dry, might look on your grace.
U handekens, in bandekens O heylandt sijn gewonden Op dat ick zy, verlost en vry Van alle mijne sonden.	Your little hands in little bands are bound as with a string, that I may be forever free from sin and from its sting.
U ooghens reyn, al sijns cleyn Doorstralen alle hoecken, Ontsieneelick, maer vriendelijck Voor die u aenschijn soeckten.	Your perfect eyes, I realize, are small, but they can see; for with love's grace in this dark place they turn and look on me.
O bruydegom, weest ontlecom Ick heb u lang' ghehoort Oock in mijn herte gheboort En nimmer u my scheidtcom.	O Bridegroom small, laid in a stall, make glad my waiting heart; o infant wee, be born in me and nevermore depart.

Jacobus Revius

Midden in het oorlogsgebied werd Revius geboren, november 1586, in de stad waar hij later een groot deel van zijn leven zou doorbrengen. Kort na zijn geboorte raakte Deventer echter in Spaanse handen, en Revius kwam -zoals hij zelf schrijft- in de armen van z'n moeder als vluchteling naar Amsterdam.
Daar groeide hij op. Hij studeerde in Leiden en Franeker, maakte een studiereis naar Frankrijk en werd dominee in de Achterhoek. Dat laatste duurde niet lang: binnen een paar maanden kwam het beroep naar de geboortestad Deventer.

Als predikant zette hij zijn stempel op Deventer, meer dan een kwart eeuw lang. Hij begon er in 1614, hij nam afscheid in 1641, toen hij benoemd werd tot regent van het Statencollege in Leiden. In die periode was hij betrokken bij de stichting van het Deventer Athenaeum, bouwde hij de bibliotheek, was lid van het muziekcollege en verzamelde hij muziekstukken voor zijn geschiedenis van Deventer: "Davencia illustrata".

Zijn culturele belangstelling vertaalde zich ook in zijn eigen dichtbundel, de *Over-Ijsselse sangen en dichtten*, het werk waarmee hij de eeuwen door het meest bekend bleef. Jansen werkte hij mee aan de Statenvertaling, als revisor voor het Oude Testament, en aansluitend daarop deed hij een poging de psalmberijming van Datheen te moderniseren.
Voor hemzelf waren de boeken die hij als theologe publiceerde verre van het belangrijkste. In zijn Deventer tijd verdedigde hij in verschillende geschriften de contraremonstrante bezetting, terwijl hij in zijn Leidse periode een felle polemieek voerde met Descartes. Daar werkte hij met veel energie aan de theologische vorming van de beursstudenten, die in het Statencollege onder zijn hoede stonden.
Op 15 november 1658 overleed hij in Leiden, waar hij in de Pieterskerk werd begraven.

Tekst: *Reformatiorisch Dagblad/Enny de Bruijn*

Summary in English

Revius was a Dutch Reformed churchman who was a vigorous supporter of Protestantism, and his poetry is invariably scriptural or moralistic. His collection *Over-Ijsselse sangen en dichtten* (1630; "Over-Ijssel Songs and Poems") shows the stylistic influence of the French Renaissance poet Pierre de Ronsard as well as Revius' affinities with the English metaphysical poets in his prolific use of stark metaphor and the profusion of four-line epigrams. The best-known sonnet from the collection is "Hy droecht onse smerten" ("He Bore Our Sorrows"), a moving profession of faith at Christ's death.

Henrietta ten Harnsel

Henrietta ten Harnsel (Hull, Iowa, 1921) studeerde aan Calvin College in Grand Rapids en aan de universiteit van Michigan in Ann Arbor. In 1964 promoveerde ze aan de universiteit van Michigan op een studie naar de romans van Jane Austen. Van 1949 tot 1957 gaf ze Engels op Western Christian High School in Hull (Iowa), van 1960 tot aan haar pensionering in 1985 Engelse literatuur aan Calvin College. Ze werkte als berijmer en revisor mee aan het Psalter Hymnal van de Christian Reformed Church en publiceerde artikelen op het terrein van historische letterkunde. Voor haar vertalingen uit het Nederlands vertaalde ze tweemaal voor langere tijd in Nederland, waarbij ze contact kreeg met de bekende hoogleraren W. A. P. Smit en (later) L. Strengholt, beiden gespecialiseerd in de prozatekstletterkunde van de zeventiende eeuw én overtuigd christen.

Met 65 gedichten van de zeventiende-eeuwse dichter Jacobus Revius maakte ze haar debuut als vertaler ("Jacobus Revius, Dutch metaphysical poet", 1968). Daarna publiceerde ze een verzameling vertaalde kindergedichtjes van Annie M. G. Schmidt ("Pink Lemonade", 1981), vertalingen van vijf sonnetten van de zeventiende-eeuwer P. C. Hooft ("P. C. Hooft in translation", 1981) en een vertaling van het langste bijzandsgedicht "Goede Vrijdag" van diens tijdgenoot Jeremias de Decker ("Good Friday", 1984). In 1985 kreeg ze in Den Haag de Martinus Nijhoff Prijs voor vertalingen uitgereikt - de hoogste Nederlandse onderscheiding op dit gebied.

Tekst + foto: *Reformatorisch Dagblad/Enny de Bruijn*

Summary in English

Henrietta Ten Harnsel (b.1921) received her A.B. degree from Calvin College and her M.A. and Ph.D. from the University of Michigan. She was a professor of English at Calvin College in Grand Rapids, Michigan. Having learned the Dutch language from her parents in her early years, she translated a number of works from Dutch into English, including poems of 17th Century Jacobus Revius. She was the recipient of a Fulbright Scholarship in 1982, the Martinus Nijhoff Award for Translation in 1985 and the Calvin College Faith and Learning Award in 1998. In her retirement she lives near Calvin College in Grand Rapids, Michigan.

Dick Sanderman

Dick Sanderman (1956) studeerde orgel bij Jaap Dragt aan het Stedelijk Conservatorium te Zwolle, waar hij in 1980 het eindexamen solospel, de ondervisjact B en de aantekening improvisatie behaalde. Verder volgde hij zomercursussen bij Daniel Roth (Franse romantiek), Hans Haselböck (improvisatie) en Jean Guillou, alsmede privélessen improvisatie bij Bert Matter.

In 1983 werd hij winnaar van het Nationaal Orgelimprovisatieconcours te Bolsward; in datzelfde jaar maakte hij een grammofoonplaat met orgelwerken van Mozart. Als solist en als koorbegeleider werkt hij veelvuldig mee aan concerten, radio- en cd-opnamen. Hij heeft o.a. tijdens het Internationaal Orgelfestival Napels (1981), Engelse kathedralen (1988), in Parijs (1991) en in Jeruzalem (1999). Dick Sanderman is begeleider van het Kampen Boys Choir. Hij maakte verschillende cd-opnames, onder meer met eigen koraalbewerkingen (Maassluis 1990, Leeuwarden 2001) en met koraalmuziek uit de 18e eeuw (Noordbroek en Epe, 2002). Daarnaast verleende hij medewerking aan projecten als "Het Orgelmaker Petrus van Oeckelen" (1992), "Het Historische Orgel in Nederland" (1999) en "Orgels in Nederland" (2005).

Dick Sanderman is in Rijssen werkzaam als directeur van de Muziekvereniging en als kerkorganist voor het orgel in de stadhuis. Als kerkorganist is hij verbonden aan de Hervormde Gemeente van Rijssen. Hij is medewerker van het Reformatorisch Dagblad, redactielid van het maandblad *De Orgelvriend* en was jarenlang voorzitter en lid van de muziekcommissie van de organistenvereniging der Hervormde Gemeenten (VOGG), een functie die hij thans bekleedt bij de GOV Vereniging van de kerkmusici. Bij de organistenvereniging VGK fungeert hij jaarlijks als geïmmitteerde tijdens de examens voor het orgel. Tevens fungeert hij als geïmmitteerde bij staatsexamens voor orgel. Tevens publiceert hij regelmatig artikelen en verzorgt hij lezingen, workshops en cursussen, met name op het gebied van het koraalorgel. Hij maakt deel uit van de redactionele werkgroep "Revisie gezangen Liedboek" m.b.t. het Liedboek-2012. Andere malen was Dick Sanderman jurylid bij orgelconcoursen en voor amateurs (Elburg, Oude Tonge, Gouda), alsook bij de door het Reformatorisch Dagblad en het maandblad *De Orgelvriend* georganiseerde compositiewedstrijd (2003).

Van zijn hand verschenen diverse bundels met koraalbewerkingen voor orgel; ook zijn verschillende koorwerken van hem uitgegeven. Als redactielid verleende hij een aanzienlijke bijdrage aan het Nieuw Handboek voor de Kerkorganist, dat in 1975 verscheen. Als eerste Nederlandse componist publiceerde hij twee koraalboeken voor de Psalmen, in isometrische notatie (2001) en in ritmische notatie (2004).

Sanderman houdt zich tevens bezig met het harmonium. Hij bezit twee drukwind-harmoniums, respectievelijk gebouwd door Crayser (Stuttgart, omstreeks 1870) en door Kotlękiewicz (Wenen, omstreeks 1900), alsmede een Kunstharmonium Victor Mustel, Parijs, 1901. Dick Sanderman is een van de weinige organisten in ons land die ook harmoniumconcerten verzorgen. Op zijn naam staat de eerste Nederlandse harmonium-cd: *Boléro de Concert* (1997).

English

Dick Sanderman (1956) studied organ with Jaap Dragt at the Municipal Conservatory in Zwolle, where he acquired a diploma, an organ-teaching certificate, and a special award for improvisation. In addition, he has studied with Daniel Roth (French romantics), Hans Haselböck (improvisation) and Jean Guillou during summer courses, and Bert Matter (private lessons in improvisation).

In 1983, he was the winner of the national organ-improvisation contest in Bolsward; in the same year he recorded an LP of Mozart organ works. As a soloist and choir accompanist he frequently performs in concerts and for radio and CD recordings. For example, he has played in the international organ festival of Naples (1981), in English cathedrals (1988), in Paris (1991) and in Jerusalem (1999).

He has recorded several CDs with his own psalm preludes (Maassluis 1990, Leeuwarden 2001) and with chorale-based music from the 18th century (Noordbroek and Epe, 2002). He has also participated in CD projects such as "The organ builder Petrus van Oeckelen" (1992), "The historical organ in the Netherlands" (1999) and "Organs in the Netherlands" (2004).

Dick Sanderman currently works in Rijssen as city organist and principal of the music school. He serves as organist of the Hervormde kerk in Rijssen. Several times Dick Sanderman was a member of the jury at organ contests (Elburg, Oude Tonge, Gouda, Groningen), as well as at composition contests as organised by the *Reformatorisch Dagblad* and the magazine *De Orgelvriend* (2003). He also writes CD reviews for the *Reformatorisch Dagblad*.

Several volumes of his chorale-based compositions and choral arrangements have been published, and he made a considerable contribution to the "New manual for the church organist" (1995). He is the first Dutch composer to have published two complete organ books for the psalms, one in isometric notation (2001) and one in rhythmic notation (2004).

Sanderman's keyboard interests also extend to the French harmonium. He owns a pressure-wind harmonium, built by Kotlękiewicz (Vienna, about 1900), as well as a Kunstharmonium (Victor Mustel, Paris, 1901). Dick Sanderman is one of the very few Dutch organists who also give harmonium recitals. He is credited with the first Dutch harmonium CD: "Boléro the concert" (1997).

Kijk voor meer informatie op zijn website: www.dicksanderman.nl

Revius' Carol

Mixed choir, solo and organ

No. 20.135.001

Lyrics: Jacobus Revius (1586-1658)
Translation: Henrietta ten Harmse (1921)
Music: Dick Sanderman

Revius' Carol - Dick Sanderman

Solo

Organ

p

Sv.

Ped.

The air was cold, the wind was cold o Je-su, at your
birth, that your love's art might warm my heart and all the chil-ly

12

16

20

earth. The gloo-my night in-creased your fright and plain-tive mi-
ry, so that a bright, a-ma-zing light might e-ver shine on
me.

© 2009 Proza Musica, Veenendaal, The Netherlands.
This music sheet is printed as a demo or is bought from Proza Musica. In the latter case, the music sheet has a red coloured stamp.
If this is not the case, then this music sheet is copied illegally. Visit our website www.prozamusica.nl or mail to info@prozamusica.nl
for more copies.

1

2

Revius' Carol - Dick Sanderman

24

Choir unaccompanied

A sweet salt tear, o Sa-viour dear, makes moist your ti-ny
face, so that my eye, for-e-ver-ly, may spar-ke with your
32

grace. Your lit-tle hands in lit-tle bands are bound with a
string, that I may be for-e-ver free from sin and from its

Revius' Carol - Dick Sanderman

40

sting.

Gt

44

Descant

our eyes are small but they can
Choir in unison
Your per-fect eyes, I re-a-lize, are small, but they can

3

4

48
 see; for with love's grace they look
 see; for with love's grace in this dark place they look on

52
 me. Bride-groom small, make glad my
 me. O Bride-groom small, laid in a stall, make glad my wai-ting

56
 heart; o in-fant wee, do ne-ver de-
 heart; o in-fant wee, be born in me and ne-ver more de-

60
 part.
 part.